

EGYETEM

Idén 18 fiatal kutatót, közöttük szegedieket támogat a Lendület program

Ez a tartalom archív! A cikkben szereplő információk a megjelenés óta megváltozhattak.

Megjelent: 2014.05.16. 15:23

Szerző: MTI - SZEGEDma

A másfél tucat kutató között több szegedi kötődésű is akad, vagy éppen olyan, aki ezentúl az SZTE berkein belül folytatja tevékenységét.

Idén 800 millió forintból újabb 18 fiatal kutató alakíthat önálló kutatócsoportot a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) kutatóintézeteiben és az egyetemeken a Lendület

program keretében – mondta el Lovász László, az MTA elnöke a pénteki eredményhirdetésen Budapesten.

Az immár hatodik éve meghirdetett Lendület pályázat idei nyertesei többek között az intelligens anyagok fejlesztéséhez és a rosszindulatú daganatos betegségben szenvedők túlélési esélyeinek előrejelzéséhez járulnak hozzá kutatásaikkal.

A pályázat nyertese lett *Juhász Gábor* biológus, *Nagy Csongor István* jogtudós, *Than Nándor Gábor* orvos, *Kiss Farkas Gábor* irodalomtörténész, *Dombi Péter* fizikus, *Hegyi Péter* gastroenterológus, *Szilágyi Róbert Károly* vegyész, *Bárány Attila Pál* történész, *Győrffy Balázs* orvos, *Maria Lugaro* asztrofizikus, *Dosztányi Zsuzsanna* biofizikus, *Kézmárki István* fizikus, *Janáky Csaba* vegyész, *Jakus Zoltán* orvos, *Kóspál Ágnes* fizikus, csillagász, *Nagy László* biológus, *Tapasztó Levente* fizikus és *Bay Péter* biokémikus.

A 2009-ben elindított Lendület program célja, hogy egyedülálló kutatási lehetőséget kínálva itthon tartsa, illetve hazahívja a legkiválóbb fiatal kutatókat – mutatott rá Lovász László.

FRIS

Hozzátette: a kiemelkedően eredményes kutatók hazatérésének, illetve itthon maradásának elősegítése mellett a Lendület azért is fontos, mert általa láthatóbbá válik, hogy Magyarországon is világszínvonalú kutatás folyik.

Lovász László tájékoztatása szerint a kiírásra idén összesen 82 érvényes pályázat érkezett, ezen belül a legtöbb, 38 pályázat az élettudományok területéről. A matematika és természettudományok területéről 29-en, a humán és társadalomtudományok területéről 15-en pályáztak.

Az önálló kutatói pályát kezdőknek szóló kiírásra (Lendület I. kategória) 38-an, a már sikeres önálló kutatói pályát folytatók (Lendület II. kategória) közül 44-en adták be jelentkezésüket. A pályázók közül akadémiai intézetekben való kutatásra 38-an, egyetemekre 44-en jelentkeztek.

Az idei nyertesek közül kilencen külföldi kutatóintézetekből vagy egyetemekről érkeznek, hogy Magyarországon csoportvezetőként végezhesenek kutatásokat: négyen az Amerikai Egyesült Államokból, ketten Németországból, egy-egy fiatal magyar kutató pedig Hollandiából, illetve Ausztriából. A nyertes pályázók között egy olaszországi születésű asztrofizikus is van, aki Ausztráliából érkezik hazánkba.

[Az Index.hu részletesen ismerteti](#) a pénteken bemutatott új kutatócsoport-vezetők tevékenységét, ebből kiderül, hogy többen is kötődnek Szegedhez:

Már elismert kutatók:

- Juhász Gábor, biológus: sejtek lebontó és újrachasznosító folyamatait kutatja, Szegeden folytatja;
- Nagy Csongor István, szegedi jogtudós: a nemzetközi magánjog és a versenyjog területén kutat, a föderális piacokat;
- Than Nándor Gábor, kutatóorvos: az USA-ból érkezik haza, anyagi magzati immuntoleranciával foglalkozik;
- Kis Farkas Gábor, irodalomtörténész: Ausztriából érkezik az ELTE-re, azt vizsgálja, milyen karrierszerkezetek léteztek a korai magyar humanisták korában;
- Dombi Péter, szegedi fizikus: ultragyors fizikával és nanooptikával foglalkozik, a Wigner Kutatóközpontban folytatja, gyakorlati alkalmazásra is koncentrálna;
- Hegyi Péter, szegedi gasztroenterológus: a hasnyálmirigy-gyulladás kialakulásának kezdeti lépéseit vizsgálja, mivel ennek egyelőre nincs specifikus terápiája;
- Szilágyi Róbert Károly, vegyész: az USA-ból tér haza a Pannon Egyetemre. Témáját tíz évvel ezelőtt kezdte, mostanra az elméletét gyakorlati problémákra fordítja. A lágy és kemény anyagok molekuláris szerkezetével foglalkozik;
- Bárány Attila Pál, debreceni történész: a Szegedi Tudományegyetemen folytatja, a középkori Magyarország európai emlékezetét kutatja;
- Győrffy Balázs, kutatóorvos, onkológus: a SOTE-ről jön át az MTA-s kutatócsoportba. Daganatos betegségek megfelelő biomarkereit keresi;
- Maria Lugaro, csillagász: idén először érkezik személyében külföldi kutató a programba. Ausztráliából érkezik az MTA-ba, a Konkoly Thege obszervatóriumba. Azt vizsgálja, honnan erednek a különböző elemek, melyik csillagból származnak. Férjével és négy gyerekével költözik Budapestre;

– Dosztányi Zsuzsanna, biofizikus: az ELTE Biokémiai Tanszékén kezdi el kutatásait. Az egyértelmű térszerkezettel nem rendelkező fehérjékkel foglalkozik, illetve az ezekben található más molekulákhoz való kapcsolódásra szolgáló lineáris motívumokkal.

Pályakezdők:

– Kézsmárki István, fizikus: az intelligens anyagokkal foglalkozik, azok optikai tulajdonságaival. Az Augsburgi Egyetemről tér haza a BME Fizika Tanszékére;

– Janáky Csaba, szegedi vegyész, napenergia segítségével a tüzelőanyagok előállítását kutatja Szegeden: fotoelektrokémiai folyamatokat. A levegő szén-dioxidját alakítanak át hasznos anyagokká. Eddig Texasban dolgozott, ahol alkohollá alakították a szén-dioxidot. 29 évesen ő a legfiatalabb nyertes kutató;

– Jakus Zoltán, kutatóorvos: a pennsylvaniai egyetemről tér haza. A tüdő nyirokrendszerét térképezik fel, a koraszülötteknél gyakori légzéselégtelenségek okait keresik;

– Kóspál Ágnes, fizikus: az Európai Űrügynökség hollandiai központjából érkezik az MTA csillagászati kutatóközpontjába. A chilei ALMA rádióteleszkóp-rendszerrel vizsgálja majd a születő csillagokat;

– Nagy László, biológus: az USA-ból tér haza, az evolúcióbiológiai műhelyhez csatlakozik;

– Tapasztó Levente, fizikus, nanotechnológiába, grafénnal foglalkozik. Kutatásáról részletesen itt olvashat. Célja gyors és kis fogyasztású nanotechnológiai eszközök fejlesztése;

– Bay Péter, biokémikus: a Debreceni Egyetemen kutat. Az emberi szervezetben élő mikroorganizmusokat vizsgálja, azt, hogy ezek hogyan reagálnak a szervezetben kialakuló tumorokra.

A formailag érvényes pályázatokról első körben legalább három, az MTA elnöke által felkért szakember készített anonim bírálatot, a második szakaszban pedig nyilvános zsűri értékelt, majd állított fel rangsort.

A Lendület program az idei nyertesekkel együtt immár 97 világszínvonalú eredményeket ígérő hazai kutatócsoport létrejöttét és működését támogatja.